

Parlamentul
Republicii Moldova

DBY-01 nr. 340
1 august 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.263 din 24.07.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017, și comunică următoarele.

I. Evaluarea generală a proiectului de lege:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputați în Parlament Radu Marian și Dorian Istratii, fapt ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit notei de fundamentare, proiectul de lege are drept scop revizuirea cadrului normativ aplicabil publicității în domeniul jocurilor de noroc, prin instituirea anumitor limite de difuzare, renunțând astfel la interzicerea totală a acesteia.

3. Prin natura reglementărilor promovate, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, astfel, domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 și art.72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Atenționăm că, nota de fundamentare la proiectul de lege nu corespunde exigențelor art.34 alin.(1) din Legea nr.100/2017, care prevăd că pentru evaluarea proiectului de act normativ se efectuează expertizele anticorupție și juridică.

Totodată, atenționăm că potrivit art.36 alin.(3) din Legea nr.100/2017, expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele de acte normative.

În corespundere cu art. 32 alin. (1) și (3) din Legea nr. 100/2017, proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare, se transmite spre avizare autorităților publice centrale responsabile de aplicarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și este supus consultărilor publice.

De asemenea, reținem că nota de fundamentare la proiectul supus avizării nu conține analiza impactul de reglementare. În acest sens, atenționăm că, potrivit art.32 alin.(2^a) din Legea nr.100/2017 este stabilit, că proiectele actelor normative cu impact financiar asupra bugetelor se avizează obligatoriu de către Ministerul Finanțelor, iar proiectele ce reglementează activitatea de întreprinzător și notele de fundamentare la acestea se avizează de către grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Potrivit art.32 alin.(4) din Legea nr.100/2017 și art.58 din Regulamentul Parlamentului proiectele actelor normative elaborate de către deputații în Parlament se transmit spre avizare Guvernului.

5. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării, precum și rezultatele consultării publice a proiectului. În acest sens, reieșind din obiectul de reglementare al proiectului, considerăm necesar a fi prezentate avizele următoarelor autorități:

1) *Ministerul Finanțelor*, care potrivit art.5 alin.(1) din Legea nr.291/2016 elaborează și prezintă spre aprobare Guvernului propuneri de perfecționare a legislației care reglementează activitatea în domeniul organizării și desfășurării jocurilor de noroc;

2) *Consiliul Audiovizualului*, care potrivit art.74 alin.(3) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018, este consultat cu privire la proiectele de acte normative prin care se reglementează activități din domeniul audiovizualului și din domeniile conexe;

3) *Agencia Servicii Publice*, care potrivit art.5 alin.(2) din Legea nr.291/2016 este responsabilă de realizarea politicii de stat în domeniul jocurilor de noroc;

4) *Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor*, care potrivit art.4 alin.(2) din Legea nr.291/2016 exercită reglementarea de stat, supravegherea de stat și controlul de stat al activității în domeniul jocurilor de noroc;

De asemenea, **art.131 alin.(4) din Constituție** prevede că, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau **reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sânt acceptate de Guvern.**

6. Totodată, cu titlu de informare, menționăm că, în Parlament sunt introduse în procedură legislativă proiectele de legi: nr.115 din 16.04.2021, nr.412 din 10.11.2022, nr.235 din 09.07.2024 și nr.256 din 17.07.2024 prin care se propune modificarea Codului contravențional al RM. Astfel, în scopul evitării suprapunerilor reglementărilor și a eventualelor conflicte de norme, devin aplicabile prevederile art.56 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului, potrivit căroră, dacă sânt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

II. Privitor la conținutul proiectului de lege și respectarea normelor de tehnică-legislativă comunicam următoarele :

1. La Art. II, Legea nr.291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc.

Prin proiectul de lege se propune amendarea art. 53 cu completarea alin. (2²) – (2⁷), care în fond constituie norme de derogare. În acest sens, amintim că potrivit art.5 alin.(1) din Legea nr.100/2017, normele juridice se împart în generale, speciale și derogatorii. Art. 53 în ansamblul reglementărilor, în special alin. (2), de la care se intenționează a se face derogarea, constituie „interdicții” în partea ce ține de desfășurarea acțiunilor publicitare pentru promovarea și/sau stimularea jocurilor de noroc, precum și a altor acțiuni specificate la acest alineat.

În particular, alin. (2³) propune, că „se exceptează de la prevederile alin. (2) și (2²) inițierea sau participarea la activități de sponsorizare sau de filantropie a agenților economici care organizează, desfășoară sau exploatează jocurile de noroc cu risc social scăzut, în urma căroră marca comercială a Loteriei Naționale a Moldovei, poate deveni publicitară”.

În acest sens, favorizarea unor agenți economici care vor desfășura activitate în domeniul jocurilor de noroc. Considerăm, că această propunere va afecta principiul egalității în fața legii civile, care semnifică că toate persoanele juridice dintr-o anumită categorie se supun, în mod egal,

normelor juridice edictate pentru reglementarea aceleiași categorii de persoane juridice, respectiv, aceste persoane se află pe aceeași poziție de egalitate juridică.

Egalitatea, în acest sens, presupune, că la exercitarea libertății de acțiune legea impune aceleași reguli și aceleași limite pentru toți participanții la raportul juridic civil. În virtutea acestui principiu, menționăm, că normele propuse în proiect instituie un tratament diferențiat privilegiat pentru o anumită categorie de agenți economici care va constitui un tratament discriminatoriu, inechitabil în raport cu alte persoane juridice, iar exceptarea de la interdicțiile stabilite la art. 53 nu reprezintă un remediu oportun pentru susținerea unor sau altor categorii de subiecți.

Cu titlu de referință invocăm și Hotărârea Curții Constituționale nr. 6/2014, unde Curtea a statuat, că „un element constituțional inerent al unei economii de piață funcționale și deschise, alături de libertatea de mișcare a bunurilor, persoanelor, serviciilor și capitalului, îl constituie **libera concurență**. Prin urmare, orice act având scopul de a împiedica, restrânge ori distorsiona concurența va avea drept rezultat funcționarea necorespunzătoare a economiei, crearea de dezechilibre și discontinuități în raporturile economice.

O premisă fundamentală în vederea realizării transpunerii în practică a principiului liberei concurențe este asigurarea, prin cadrul legal instituit de către stat, a egalității oportunităților între agenții economici. Aceasta presupune, în mare parte, nefavorizarea unor agenți economici prin acordarea unor avantaje financiare sau de alt tip în comparație cu concurenții lor din sfera de activitate respectivă.

În acest sens, Curtea reiterează că o premisă fundamentală în vederea realizării transpunerii în practică a principiului liberei concurențe este asigurarea, prin cadrul legal instituit de către stat, a egalității oportunităților între agenții economici. Aceasta presupune, în mare parte, **nefavorizarea unor agenți economici prin acordarea unor avantaje financiare sau de alt tip în comparație cu concurenții lor din sfera de activitate respectivă**”.

2. La Art. III, la pct.4, ce modifică art.69 alin.(5) lit. d) din Codul serviciilor media audiovizuale al RM, în scop de rigoare redacțională, propunem excluderea cuvintelor „jocurile de noroc”, deoarece acestea se vor dubla.

3. La Art. IV alin. (2):

- având în vedere, că potrivit alin. (1) al acestui articol, legea va intra în vigoare la data publicării, cuvintele „de la publicarea” se vor substitui cu cuvintele „de la data intrării în vigoare a legii”;

- cu referire la sarcina Guvernului de a aproba actele normative necesare aplicării legii, precum și de a prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în corespundere cu legea, din textul proiectului de lege nu rezultă, că Guvernul este responsabil de aprobarea unor acte normative necesare implementării noilor reglementări. Cât privește propunerea de aducere a legislației în corespundere cu legea adoptată, sugerăm a se revedea propunerea înaintată, în situația în care deja au fost propuse modificări la legile care au tangență directă cu obiectul de reglementare a proiectului de lege. Sugerăm o concretizare în acest sens.

Fără a diminua importanța proiectului vizat, relevăm că aceasta necesită a fi revăzut prin prisma celor invocate, iar determinarea oportunității proiectului de lege ține de competența exclusivă a Parlamentului.

 Tatiana Malai,
Șef adjunct Direcție generală

Ex: Tatiana Rotaru
Tel. 820-583